

Яка передбачена відповідальність за порушення на виборах? Як змінити місце голосування? Які документи потрібні для зміни місця голосування?

Консультує Міністр юстиції Павло Петренко

Доброго дня! Я - переселенець з нині окупованої території у Луганській області, хочу взяти участь у виборах Президента України, які відбудуться в неділю. Поясніть будь-ласка, чи маю я право брати участь у голосуванні і що для цього потрібно?

Микола Сасенко

Перш за все, хочу наголосити, що невід'ємним правом громадянина України є право вільно обирати владу. Проголосувати на виборах президента, звичайно, зможуть і внутрішньо переміщені особи.

Далі проінформую вас щодо того, як перевірити себе у списках виборців та порядку голосування.

Як перевірити себе у списках виборців?

Це можна зробити в особистому кабінеті виборця на веб-сайті Державного реєстру виборців: drv.gov.ua або на виборчій дільниці з 23 березня 2019 року.

Як змінити місце голосування?

Для цього потрібно зробити 2 простих кроки:

1. До 25 березня включно необхідно звернутися до органу ведення Державного реєстру виборців за місцем перебування на день виборів або за місцезнаходженням виборчої дільниці, де буде зручно голосувати, або за місцем реєстрації проживання.
2. Подати заяву про тимчасову зміну місця голосування.

Які документи потрібні для зміни місця голосування?

- Паспорт громадянина України (у вигляді книжечки або картки) чи тимчасове посвідчення громадянина України;
- посвідчення військовослужбовця/військовий квиток (для військовослужбовців строкової служби);
- документи, які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування:
  - довідка з місця навчання;
  - посвідчення про відрядження;
  - проїзні документи;
  - договір оренди житла тощо.

Наголошую! Виборцям, адреса реєстрації яких знаходиться на території тимчасово окупованих територій ОРДЛО та АР Крим, не потрібно подавати документи, які підтверджують необхідність зміни місця голосування!

Як дізнатись про зміну місця голосування?

Після задоволення заяви про зміну місця голосування виборцю видається відповідне посвідчення. Далі необхідно перевірити себе у списку на виборчій дільниці, яку визначено місцем голосування упосвідченні або в особистому кабінеті виборця на веб-сайті Державного реєстру виборців: drv.gov.ua.

Що потрібно зробити у день виборів?

1. Взяти один із документів:
  - Паспорт громадянина України у вигляді книжечки або картки;

- тимчасове посвідчення громадянина України;
  - посвідчення військовослужбовця/військовий квиток (для військовослужбовців строкової служби).
2. Отримати виборчий бюлетень та поставити свій підпис про його отримання:
    - у списку виборців;
    - на визначеному місці на контрольному талоні виборчого бюлетеня.
  3. Заповнити виборчий бюлетень особисто в кабіні (кімнаті) для таємного голосування.
  4. Опустити виборчий бюлетень у виборчу скриньку у спосіб, який забезпечує таємницю голосування.

Що вважається порушенням під час проведення голосування?

- Видача виборчого бюлетеня для голосування особі без документа, який підтверджує громадянство України;
- демонстрація заповненого виборчого бюлетеня стороннім особам;
- наявність сторонніх осіб у кабіні для таємного голосування;
- винесення виборчого бюлетеня за межі виборчої дільниці;
- фото -, відео зйомка заповнених виборчих бюлетенів;
- голосування більш ніж один раз;
- отримання виборчого бюлетеня від іншої особи, крім уповноваженого члена комісії, який видає виборчий бюлетень.

Яка передбачена відповідальність за порушення на виборах?

Відповідальність за скоєння злочину проти виборчих прав громадян встановлюється Кримінальним кодексом України. Залежно від ступеня тяжкості злочину передбачається: штраф від 1700 до 5100 грн, виправні роботи строком до 2 років або обмеження волі до 3 років. Пошкодження виборчих скриньок карається позбавленням волі від 5 до 7 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю від 1 до 3 років.

Шановні українці, якщо ви стали свідком порушення під час проведення голосування, обов'язково звертайтеся до голови відповідної виборчої комісії, офіційних спостерігачів та поліції!

Додаткову корисну інформацію Ви можете знайти за посиланнями:

Інформація про вибори Президента України: www.cvk.gov.ua/vp_2019/

Державний реєстр виборців: www.dr.gov.ua

Веб-сайт проекту «Я МАЮ ПРАВО!»: pravo.minjust.gov.ua.

Куди звертатися за більш детальною консультацією та роз'ясненнями?

Якщо у вас залишились питання з цього приводу, будь ласка, телефонуйте до Єдиного контакт-центру системи безоплатної правової допомоги за номером 0 (800) 213 103, цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій країні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.